

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/168/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513203009
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lucia Mizerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2513203009.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Lucia Mizerová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Martina Valentová, v právnej veci žalobcu: mBank SPÓLKA AKCYJNA, so sídlom Senatorska 18, Warszawa, 00-950, Poľská republika, identifikačné číslo: 001254524, zapísaná v Národnom súdnom registri vedenom Okresným súdom v meste Varšava, 12. obchodné oddelenie, pod číslom KRS 0000025237, podnikajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky mBank S.A., pobočka zahraničnej banky, so sídlom organizačnej zložky Bratislava, Pribinova 10, IČO: 36 819 638, zastúpeného splnomocnencom: Bartošik Šváby s. r. o., so sídlom Bratislava, Plynárenská 7/A, IČO: 35 929 049, proti žalovanému: B. X., nar. XX.X.XXXX, adresa K. - O., Ľ. B. XXX/XX, o zaplatenie 3.212,39 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č. k. 14C/14/2014-146 zo dňa 1.2.2018 - voči zamietajúcemu výroku II. a výroku III. o náhrade trov konania, t a k t o

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II., ako aj v závislom výroku III. o náhrade trov konania z r u š u j e a vec mu v zrušenom rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výkonom I. konanie v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 3.212,39 Eur od 5.6.2009 do 31.12.2011 zastavil; výkonom II. žalobu vo zvyšku zamietol a výkonom III. o náhrade trov konania rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 497, § 506 Obchodného zákonníka, § 48 ods. 1 a 2, § 52 ods. 1, 3 a 4, § 451 ods. 1, 2, § 457, § 100 ods. 1, 2, § 101, § 103, § 122 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 2, § 3 ods. 1, 2 a § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a ust. § 144, § 145 ods. 1, 2 a § 146 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Prvoinštančný súd uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 3.212,39 Eur, spolu so zmluvným úrokom vo výške 16,50% ročne od 5.6.2009 do zaplatenia a zákonným úrokom z omeškania vo výške 9% ročne od 5.6.2009 do zaplatenia. Vzhľadom na to, že žalobca zobral žalobu späť v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 3.212,39 Eur od 5.6.2009 do 31.12.2011, súd konanie v tejto časti zastavil.

3. Súd pri rozhodovaní vychádzal z výsledkov vykonaného dokazovania, ktorými mal za preukázané, že právny vzťah medzi stranami sporu, ktorý bol založený zmluvou o úvere je vzťahom spotrebiteľským, preto z úradnej povinnosti podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. skúmal, či nárok žalobcu na zaplatenie sumy 3.212,39 Eur nie je premlčaný, keď premlčanie posudzoval podľa ustanovení Občianskeho

zákonníka. Pokiaľ ide o počiatok plynutia premlčacej doby súd uviedol, že žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou úveru, žalobca využil svoje právo podľa § 506 Obchodného zákonníka a od zmluvy o úvere odstúpil listom zo dňa 4.10.2011, žalovaný odstúpenie od zmluvy prevzal dňa 11.10.2011. Súd však mal z výpisu z úverového účtu za nepochybné, že v danom prípade došlo k zosplatneniu, resp. vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru žalobcom už ku dňu 4.6.2009. Je jednoznačné, že banka si vyčíslila zostatok istiny ku dňu 4.6.2009, od ktorého dňa žiadala ďalej platiť úroky z úveru. Táto skutočnosť vyplýva aj z výpisu z úverového účtu, ktorý bol vyhotovený dňa 24.2.2012 a končí posledným záznamom zo dňa 4.6.2009 položkou - vymáhanie - posledná výzva na úhradu - poplatok za poslednú výzvu na úhradu v sume 16,60 Eur. Konečný zostatok ku dňu 4.6.2009 na tomto úverovom účte bol 3.212,39 Eur, teda suma istiny, ktorej zaplata sa žalobca domáha. Ak by žalobcom nebola vyhlásená okamžitá splatnosť úveru, nemohol by sa žalovaný ku dňu 4.6.2009 dostať do omeškania so zaplatením celého úveru, ale bol by v omeškaní len so zaplatením niekoľkých splátok. Od 4.6.2009 až do následného odstúpenia žalobcu od zmluvy o úvere nie je vo výpise z úverového účtu žiadny záznam o splatnosti ďalších mesačných splátok úveru a prirastajúcich úrokoch, či úrokoch z omeškania. Ak by žalobca skutočne úver nezospplatnil a využil by až dňa 4.10.2011 právo odstúpiť od zmluvy, vypočítal by si celkovú sumu nesplatennej istiny a k nej prirastených úrokov ku dňu účinnosti odstúpenia od zmluvy a nie späť ku dňu 4.6.2009 a zároveň by si až odo dňa odstúpenia od zmluvy uplatňoval z takto vyčíslenej istiny prípadné ďalšie úroky, či úroky z omeškania (to, že následne bola žaloba vzatá späť v časti na veci nič nemení). Keďže však žalobca vyhlásil okamžitú splatnosť úveru už ku dňu 4.6.2009, nemôže logicky po tomto dni pokračovať ani výpis z úverového účtu žalovaného. Žalobca sám v žalobe uviedol, že suma istiny 3.212,39 Eur bola určená ku dňu 4.6.2009. Žalovaný sa podľa výpisu z úveru, ako aj podľa vyjadrenia žalobcu v žalobe dostal do sústavného omeškania dňa 4.6.2009 a teda žalobca v zmysle zmluvy o úvere, ako aj Obchodných podmienok bol oprávnený vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru, pričom z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že tak aj urobil. Ak teda žalobca následne od zmluvy o úvere listom zo dňa 4.10.2011 odstúpil, je tento jeho právny úkon nerelevantný vo vzťahu ku skutočnosti, že splatnosť celého úveru nastala už dňa 4.6.2009, vzhľadom na využitie oprávnenia žalobcu vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru. Následný postup žalobcu sa súdu javí ako účelový, v snahe zachovať vymožitelnosť svojej pohľadávky a predĺžiť si tak lehotu na uplatnenie práva na súde. Súd uzavrel, že vychádzajúc z dátumu 4.6.2009 ako dátumu zosplatnenia je zrejmé, že premlčacia doba plynula najneskôr od 4.6.2009 do 4.6.2012 (pondelok). Žaloba bola podaná na súd až dňa 26.2.2013, čo je zjavne po uplynutí premlčacej doby. Súd tiež poukázal na ust. § 103 OZ a skutočnosť, že už prvá splátka zo strany žalovaného nebola uhradená so splatnosťou 4.12.2008, preto by sa nárok žalobcu premlčal ešte skôr. Súd uviedol, že premlčanie sa týka aj úrokov z omeškania. Pokiaľ ide o úroky z úveru, mal za to, že tieto patria len do splatnosti dlhu, od splatnosti dlhu je dlžník povinný platiť úroky z omeškania. Nárok žalobcu na úroky z úveru po zosplatnení nie je dôvodný aj preto, že od zmluvy bolo odstúpené podľa § 48 OZ, čím žalobca stratil nárok na úroky z úveru. Súd prvej inštancie preto žalobu zamietol.

4. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol s použitím ust. § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, avšak úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy v konaní nevznikli, ani si ich náhradu nežiadal.

5. Proti tomuto rozsudku v rozsahu zamietajúceho výroku II. a výroku III. o trovách konania podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalobca, pričom žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo výrokoch II. a III. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Dôvodil, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP). Žalobca predovšetkým nesúhlasil so záverom súdu, ktorý nevzal do úvahy žalobcovu odstúpenie od zmluvy listom zo dňa 4.10.2011, a to aj napriek tomu, že ho mal súd v konaní preukázané. Názor súdu, podľa ktorého dátum posledného záznamu na výpise z úverového účtu žalovaného 4.6.2009 je dňom, kedy došlo k zosplatneniu úveru, nakoľko mal žalobca údajne v tento deň vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru, je podľa žalobcu nesprávny a vysoko arbitrárny, nakoľko žalobca nemal úmysel a ani nevykonal žiadny úkon, ktorým by splatnosť úveru vyhlásil, pričom posledný dátum na výpise z úverového účtu žalovaného prezrádza len jedinú, a síce, že k tomuto dátumu bola dlžná suma na istine vo výške 3.212,39 Eur. V prípade, že by žalovaný po dni 4.6.2009 vykonával ďalšie úhrady, posledný záznam úverového účtu by bol z iného dátumu. To, že posledný záznam je z určitého dňa ešte ipso facto neznamená, že žalobca vedel, že po tomto dni už žalovaný žiadnu úhradu nevykoná. Do žalobcovho odstúpenia mal žalovaný ešte stále možnosť poukazovať úhrady splátok, čím by predišiel žalobcovmu odstúpeniu a strate výhody splátok a skutočnosť, že bol žalovaný už 4.6.2009 v omeškaní ešte automaticky

neznamená, že bola vyhlásená splatnosť úveru alebo že sa stal celý dlh splatným akýmkoľvek iným spôsobom. Posúdenie súdu je neprijateľné a sankcionuje žalobcu za to, že sa rozhodol žalovanému poskytnúť dodatočnú lehotu na splnenie dlhu, čím mu umožnil vyhnúť sa zvýšeným nákladom spojeným s uplatnením pohľadávok na súde, ako aj za to, že si v konaní uplatnil nárok na zaplatenie menšej čiastky, akú si uplatniť mohol. V danom prípade k zosplateniu úveru nedošlo tým, že žalobca zaslal žalovanému upomienku - poslednú výzvu k úhrade, nakoľko tento právny úkon žalobcu nie je právnym úkonom, ktorý by smeroval k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, ale až žalobcovu odstúpenie, ktoré bolo uskutočnené v súlade s § 506 OBZ založilo žalobcom uplatnený nárok voči žalovanému na úhradu nesplatennej časti úveru spolu so zmluvným úrokom a úrokom z omeškania. Žalobca nesúhlasí s postupom súdu, ktorý žalobcovu odstúpenie odignoroval, hoci ho žalobca v konaní riadne preukázal. Žalobca neurobil žiadny úkon, ktorý by bolo možné považovať za prejav vôle smerujúci k zosplateniu úveru. Do odstúpenia od zmluvy právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným trval, pričom konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na 4.11.2013. Žalobcovi nie je jasné, prečo súd považoval posledný záznam na výpise z úverového účtu za deň, kedy mal byť úver zosplatený, v tejto časti považuje odôvodnenie rozsudku za nepreskúmateľné. Vzhľadom na žalobcom predložené dôkazy, žalobcovu odstúpenie od zmluvy uskutočnené v súlade s ust. § 506 OBZ založilo žalobcom uplatnený nárok voči žalovanému. Žalobca má tiež za to, že súd nesprávne právne posúdil aj premlčanie uplatneného nároku, ktoré malo byť posúdené s ohľadom na odstúpenie od zmluvy, nakoľko k vyhláseniu splatnosti zo strany žalobcu nikdy nedošlo. A teda jediným relevantným právnym úkonom pre začatie plynutia premlčacej doby je práve žalobcovu odstúpenie od zmluvy. Žalobca odstúpil od zmluvy listom zo dňa 4.10.2011, ktorú zásielku si žalovaný prevzal dňa 11.10.2011, kedy sa odstúpenie stalo účinným. Odstúpením žalobcu od zmluvy došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia získaného plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol (§ 451 ods. 2 OZ). Pre premlčanie práva na jeho vydanie preto začína plynúť premlčacia doba okamihom odpadnutia právneho dôvodu poskytnutého plnenia, t. j. v danom prípade dňom nasledujúcim po dni účinnosti odstúpenia, teda 12.10.2011. Až od tohto dátumu možno hovoriť o začatí plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby, nakoľko o vzniku bezdôvodného obohatenia sa žalobca mohol reálne dozvedieť najskôr okamihom, keď nadobudol ten skutkový základ, ktorý by mu umožňoval podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Rozhoduje totiž skutočná a nie predpokladaná znalosť okolností uvedených v ust. § 107 ods. 1 OZ. Žalobca si nárok voči žalovanému uplatnil dňa 26.2.2013, kedy žaloba so zaručeným elektronickým podpisom bola doručená súdu. Od okamihu začatia plynutia premlčacej doby 12.10.2011 do podania žaloby 26.2.2013 neuplynula ani subjektívna dvojročná ani objektívna trojročná premlčacia doba, a teda zamietnutie žaloby v celom rozsahu je dôvodné. Tu žalobca poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/443/2016 zo dňa 29.11.2016, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9C/218/2016 z 5.12.2016, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/195/2016 z 2.2.2017, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/298/2015 z 29.11.2016, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/390/2015 z 25.10.2016, ako aj ďalšie rozhodnutia NS SR či Krajského súdu v Prešove. Vzhľadom na uvedené bola podľa žalobcu nesprávne posúdená aj náhrada trov konania a trov právneho zastúpenia, keďže súd zohľadnil skutočnosť, že žalobca v konaní bol úspešný a ich náhradu mu nepriznal.

6. Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania prípúšťal (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je nevyhnutné v napadnutých častiach zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 391 ods. 1 CSP).

8. Odvolací súd považuje v prvom rade za potrebné uviesť, že súd prvej inštancie po vydaní napadnutého rozsudku č. k. 14C/14/2014-146 zo dňa 1.2.2018 a podaní žalobcovho odvolania doručeného súdu

dňa 15.3.2018, vydal dňa 9.4.2018 procesné uznesenie č. k. 14C/14/2014-177, ktorým rozhodol, že podľa § 95 ods. 1 CSP príberá do konania občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom Šafárikovo námestie 79/7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962, ako osobitný subjekt na strane žalovaného. Súd prvej inštancie však už na rozhodovanie o príbratí do konania osobitného subjektu na strane žalovaného vzhľadom na podané odvolanie, ktoré malo devolutívne účinky už nebol príslušný, preto sa na uznesenie č. k. 14C/14/2014-177 zo dňa 9.4.2018 o príbratí do konania občianskeho združenia VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV neprihliada, nakoľko ho vydal neoprávnený orgán, následkom čoho je toto uznesenie nulité.

9. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu je teda posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak žalobu v časti o zaplatenie sumy 3.212,39 Eur, spolu so zmluvným úrokom 16,50% ročne od 5.6.2009 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 3.212,39 Eur od 1.1.2012 do zaplatenia zamietol, aplikujúc ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov na základe ktorého potom ustálil, že uplatnený nárok žalobcu je v celom rozsahu premlčaný, a preto je dôvodné žalobu zamietnuť. Nebolo pritom sporným, že predmetný záväzkový vzťah medzi stranami bol založený spotrebiteľskou zmluvou, a preto sa spravuje aj príslušnými normami na ochranu spotrebiteľa. Nakoľko výrok I. rozsudku o čiastočnom zastavení konania nebol napadnutý odvolaním, je v tejto časti napadnuté rozhodnutie právoplatné.

10. Právne posudzovanie veci je činnosť súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy, na základe čoho dospieva k záveru, či právo prizná alebo neprizná. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak sa súd pri tejto činnosti dopustil omylu (buď v tom, že na správne zistený skutkový stav aplikoval iný právny predpis než mal, alebo ak správne aplikovaný právny predpis nesprávne interpretoval).

11. Podľa § 193 veta prvá CSP, súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná.

12. Vzhľadom na právoplatný nález Ústavného súdu SR vo veci č. k. PL. ÚS 11/2016-60 zo dňa 7.2.2018, sa v predmetnej veci stalo základnou právnou otázkou, či na daný prípad bolo možné aplikovať ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, teda či súd mohol z úradnej povinnosti, bez vzniesenia námietky premlčania žalovaným skúmať, či nárok žalobcu je premlčaný.

13. Podľa § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. v znení účinnom do 26.7.2018, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

14. V zmysle § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§100 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

15. Ustanovenie § 5b bolo do Zákona o ochrane spotrebiteľa vnesené novelou, zákonom č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pričom platnosť a účinnosť nadobudlo 1. mája 2014. Na základe predmetného ustanovenia § 5b z. č. 250/2007 Z. z., sa súdu (ktorý je možné považovať za orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy) ukladala povinnosť v súdnom konaní z úradnej povinnosti prihliadať na premlčanie v spotrebiteľských veciach, aj keď sa ho spotrebiteľ nedovoľá. Predmetnému ustanoveniu sa prisudzoval v súdnej praxi procesný charakter, preto bolo aplikované súdmi aj v konaniach, ktoré sa začali ešte pred účinnosťou tohto ustanovenia.

16. Dňa 8.9.2015 podal Okresný súd Košice II. na Ústavný súd SR návrh na rozhodovanie o súlade § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990

Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, s čl. 1 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Ústavný súd SR tento návrh prijal na ďalšie konanie uznesením zo dňa 9.11.2016 pod č. k. PL. ÚS 11/2016-7.

17. Nálezom PL. ÚS 11/2016-60 zo dňa 7.2.2018 Ústavný súd SR rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Predmetný nález bol vyhlásený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky dňa 27.9.2018, čím stratilo ustanovenie § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. účinnosť.

18. Ústavný súd SR vo svojom náleze PL. ÚS 11/2016-60 zo dňa 7.2.2018 v bode 51. uzavrel, že predmetné ustanovenie prekračuje prah komponentu právnej istoty ako súčasť princípu právneho štátu, ako aj práva na súdnu ochranu, čím je porušený princíp legality ako komponent procesnej férovosti, a takto aj „férovosť“ legislatívna chránená čl. 1 ods. 1 Ústavy.

19. Podľa § 41 ods. 2 zák. č. 38/1993 Zb. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov, nález, ktorým sa zistil nesúlad právnych predpisov s právnym predpisom vyššej právnej sily alebo s medzinárodnou zmluvou, vyhlási sa spôsobom ustanoveným na vyhlasovanie zákonov. Nález je všeobecne záväzný odo dňa jeho vyhlásenia v Zbierke zákonov.

20. Podľa § 41a ods. 1 zák. č. 38/1993 Zb., právny predpis, jeho časti alebo niektoré jeho ustanovenia strácajú účinnosť dňom vyhlásenia nálezu Ústavného súdu v Zbierke zákonov.

21. Podľa § 41b ods. 2 zák. č. 38/1993 Zb., ostatné právoplatné rozhodnutia vydané v civilnom procese alebo správnom konaní na základe právneho predpisu, ktorý celkom, sčasti alebo v niektorom ustanovení stratil účinnosť, zostávajú nedotknuté; povinnosti uložené takýmito rozhodnutiami nemožno núteno vymáhať.

22. V právnoaplikačnej praxi sa uplatňuje základné interpretačné pravidlo zakotvené v čl. 152 ods. 4 Ústavy SR, podľa ktorého výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Ide o generálny interpretačný princíp uplatňovaný súdom aj vo svojej rozhodovacej činnosti.

23. Ústavný súd SR vo svojom náleze č. k. I. ÚS 316/06-37 zo dňa 20.12.2006 konštatoval, že: „Hoci Ústava SR a Zákon o ústavnom súde nemajú výslovné ustanovenia o hmotnoprávných účinkoch nálezu o nesúlade vydaného pred právoplatným skončením konania, treba dôjsť k jednoznačnému záveru, že v týchto veciach nastávajú hmotnoprávne účinky pre všetkých účastníkov konania ex tunc. Ak sa totiž tieto účinky prejavujú ex tunc vo veciach judikovaných právoplatne pred uverejnením nálezu, potom a fortiori to musí tak byť vo veciach neskončených právoplatne v momente uverejnenia nálezu o nesúlade. Opačný výklad je priamym popretím princípu zachovania ústavnosti a zároveň neprípustným absolutizovaním princípu právnej istoty. ... Takýto záver korešponduje aj so stanoviskom pléna ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 1/06 z 11.10.2006, ktorým ústavný súd prijal zjednocujúce stanovisko k odchylným právnym názorom senátov ústavného súdu...“ (rovnako aj nález Ústavného súdu SR č. k. I. ÚS 48/06-24 zo dňa 14.6.2006).

24. Vzhľadom na uvedené právno-teoretické východiská platí, že nálezom Ústavného súdu vo veci sp. zn. PL. ÚS 11/2016 stratilo ustanovenie § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. účinnosť ex tunc, t. j. bolo anulované od počiatku, hľadí sa naň ako by nikdy nebolo účinné, a teda nikdy nebolo súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky. V zmysle ust. čl. 152 ods. 4 Ústavy SR predmetné ustanovenie nemalo byť v právnej praxi ani nikdy aplikované. Odvolací súd preto dospel k záveru, že súd prvej inštancie v danom prípade oprel svoje zamietajúce rozhodnutie o také znenie § 5b zák. č. 250/2007 Z. z., ktoré v čase jeho rozhodovania nebolo účinné, teda súd rozhodol v rozpore s Ústavou SR a zákonom, čím vec nesprávne právne posúdil, keď pristúpil k posudzovaniu otázky premlčania nároku žalobcu z úradnej povinnosti a nie na námietku dlžníka. Vzhľadom na uvedené odvolací súd uzatvára, že odvolanie žalobcu je dôvodné (§ 389 ods. 1 písm. c/ CSP).

25. V dôsledku vyššie uvedeného nesprávneho právneho posúdenia veci sa potom prvoinštančný súd už dôsledne nezaoberal právnou a vecnou správnosťou a dôvodnosťou jednotlivých žalobcom uplatňovaných nárokov z úverovej zmluvy, a neposkytol tak žalovanému spotrebiteľovi ex offio súdnu

ochranu jeho práv a v tomto smere nevykonával ani potrebné dokazovanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. V tejto súvislosti odvolací súd odkazuje na ust. § 295 CSP v zmysle ktorého v danom spore, ktorý je sporom s ochranou slabšej strany súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, pričom súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí takéto dôkazy.

26. S poukazom na vyššie uvedené bolo potom nevyhnutným, aby odvolací súd rozsudok súdu s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil, keďže súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci (posudzovaním premlčania z úradnej povinnosti) nevykonával navrhované (v danom prípade nevyhnutné) dôkazy, pričom vzhľadom na rozsah potrebného dokazovania nie je účelné doplniť dokazovanie pred odvolacím súdom, a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

27. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude opätovne vec preskúmať, zaoberať sa pritom vecnou aj právnou správnosťou a dôvodnosťou žalobcom uplatnených nárokov, za tým účelom v súlade s ust. § 295 CSP doplniť dokazovanie, jeho výsledky nadväzne opätovne komplexne vyhodnotiť, posúdiť podľa príslušných hmotnoprávných ustanovení a následne znova vo veci rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP odôvodniť. V novom rozhodnutí pritom prvoinštančný súd rozhodne zároveň aj o náhrade trov konania vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 1 CSP).

28. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).